החוג ללימודי מזרח אסיה

לימודים לתואר B.A. במסלול דו-חוגי

שנה"ל תשפ"ו

ראש החוג: ד"ר גדי ישי

חברי הסגל האקדמי:

מרצה בכיר: ד"ר גדי ישי

מרצה: ד"ר עודד אבט , ד"ר דרור קוכן, ד"ר רוני שריג.

מורים מן החוץ: ד"ר הלנה גרינשפן, גב' וודבוד ורה, גב' היסאה סטו, ד"ר גיא שבבו

תוכן עניינים:

החוג ללימודי מזרח אסיה 1
לימודים לתואר B.A. במסלול דו-חוגי 1
שנה"ל תשפ"ג 1
מטרת הלימודים 3
תכנית הלימודים 3
תנאי הקבלה לחוג 3
דרישות המעבר משנה לשנה 3
קורסי בחירה 4
הגשת עבודות סמינריוניות 4
חזרה על קורסי חובה 5
סיום התואר 5
תכנית הלימודים 6
התמחות בשפה היפנית 7
קורסי בחירה: 7
תקצירי הקורסים 9

המסמך מנוסח בלשון זכר אך מכוון לשני המינים.

מטרת הלימודים

העלייה במעמדה של אסיה בעולם בזמננו מוכרת לנו בעיקר בזכות הצמיחה הכלכלית שלה והעוצמה הנלווית, התגברות המעורבות בזירה הבין-לאומית, וגם אירועי ספורט ותרבות. ככל שאנו מתעניינים בקשרים עם מדינות אסיה מתגבר הצורך ללמוד על אסיה. גישתנו היא שהכרות עם התרבות של אסיה תתרום לקשרים וגם תתרום בסופו של דבר להיכרות שלנו עם עצמנו.
החוג ללימודי מזרח אסיה במכללה האקדמית תל חי מציע תכנית מגוונת בלימודי תרבויות סין, יפן, ומדינות אסיה נוספות, במתכונת של לימודים דו-חוגיים. תכנית הלימודים ייחודית בין המוסדות האקדמיים בצפון בזכות השילוב שהיא מציעה בין לימודי המסורות התרבותיות של סין ויפן לבין תחומי לימוד נוספים שמציעה המכללה. התכנית מציעה קורסים כגון היסטוריה ופילוסופיה, ספרות ואמנות, דתות ואקולוגיה, בהתייחסות הן לעבר והן להווה. לצד קורסים בתחומים אלו ואחרים, כל סטודנט יבחר בשפה הסינית או היפנית ויתמחה בה בלימודי חובה של שלוש שנים.

במסגרת הלימודים הדו-חוגיים, ישלבו הסטודנטים את לימודי מזרח אסיה עם לימודי כלכלה וניהול, שירותי אנוש, חינוך, לימודים רב תחומיים ופסיכולוגיה.

בוגרי החוג ירכשו במשך שלוש שנות לימודים, ידע מקיף ומעמיק בתרבויות סין, יפן ומדינות אסיה נוספות, וכן בסיס משמעותי בלימודי השפה הסינית או היפנית, ויוכלו להשתלב בעולם העסקי, הכלכלי, והתרבותי של מזרח אסיה, וגם להמשיך ללימודים והתמחות באוניברסיטאות בארץ ובעולם, בתחומים רבים במרחב המזרח-אסייתי.

תכנית הלימודים

החוג ללימודי מזרח אסיה מושתת על תכנית לימודים בהיקף של 66 נקודות זכות, הכוללת קורסי חובה וקורסי בחירה (כפי שמופיעים בפירוט תכנית הלימודים). שאר 60 נקודות הזכות לתואר– יילקחו במסגרת החוג השני שבו לומד הסטודנט (חינוך, פסיכולוגיה, כלכלה וניהול, שירותי אנוש, רב תחומי).
התוכנית המוצעת ללימודי מזרח אסיה מספקת מענה להכרות ראשונה ומעמיקה של תרבויות סין ויפן, ברמה של תואר ראשון. הלומדים בתוכנית ירכשו ידע רחב בהיסטוריה, בתרבות, בחברה, ובפילוסופיה ובדת של סין ויפן בפרט ומזרח אסיה בכלל, וכן בשפה היפנית או הסינית.

תנאי הקבלה לחוג

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

דרישות המעבר משנה לשנה

המעבר לשנה ב' מותנה בסיום קורסי החובה בציון עובר ובממוצע ציונים של 65 לפחות בשנה א' .
המעבר לשנה ג' מותנה בציון ממוצע 65 לפחות.

חובות קורסי רמה באנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר B.A. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם:

סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א׳, טרום בסיסי ב׳ או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם מתקדמים א׳ או מתקדמים ב׳ מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א׳ או סמסטר ב׳ של השנה הראשונה ללימודיהם. בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישומם לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים.

לקראת פתיחת שנה״ל תשובץ/י לקורס פרונטלי במכללה ע״י היחידה ללימודי אנגלית בהתאם לרמה אליה הנך מסווג/ת. שינויים בקורסי האנגלית ניתן יהיה לבצע אך ורק בתקופת השינויים המוגדרת מראש. השינוי יתבצע דרך הפורטל ועל בסיס מקום פנוי בלבד.

קורסים כלל מכללתיים

כל סטודנט במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורסים כלל מכללתיים בהיקף 4 נ״ז, הדבר נועד להעשיר את עולמם הרוחני של תלמידי המכללה ולהרחיב את אופקיהם.

הקורסים הנדרשים:

1. ניתן לבחור מתוך שני סלים:

א. קורס מסל קורסי רוח- ללמוד מתוך סל זה 2 נ״ז במינימום, ועד 4 נ״ז במקסימום. ניתן לבחור קורס רוח נוסף במקום בחירה חוגית ולהגיע לסך של 6 נ״ז רוח לתואר.

ב. סל קורסים בינתחומיים- ניתן ללמוד מתוך סל זה 2 נ״ז. היצע הקורסים לכל סטודנט יכיל קורסים מחוגים אחרים בלבד ולא מהחוג בו לומד הסטודנט.

2. חובת למידת קורסי תוכן באנגלית במהלך התואר, **בנוסף לקורס רמת האנגלית לפטור**:
   א. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית מתקדמים ב׳ – נדרשים ללמוד קורס תוכן אחד באנגלית.
   ב. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית פטור – נדרשים ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית.
   ג. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית טרום בסיסי א׳, טרום בסיסי ב׳, בסיסי ומתקדמים א׳, פטורים מקורס תוכן נוסף באנגלית.
   ד. חובת למידת קורס מקוון אחד.
3. קורס הבעה ורטוריקה: קורס זה מיועד למי ששפת האם שלו אינה עברית וחויב בכך במכתב הקבלה. הקורס יקנה 2 נ״ז ויוכר כקורס רוח כלל מכללתי.

קורסי בחירה

טרם ההרשמה לקורסים על כל סטודנט ובאחריותו לבדוק את דרישות הקורס לרבות הציון הנדרש לסיום הקורס.

הגשת עבודות סמינריוניות

1. בחוג ללימודי מזרח אסיה חייב הסטודנט להגיש עבודה סמינריונית אחת לפי בחירתו מתוך מגוון קורסי הסמינר המוצעים. ציונה של עבודה סמינריונית אסור שיפחת מ 60 כדי שישוקלל במניין נקודות הזכות לתואר.
2. טרם הרישום לסמינריונים ו/או לעבודות הגמר נדרש כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית ללא קשר לרמת האנגלית

אליה סווג בעת קבלתו ללימודים, למעט מי שהתקבל ברמת פטור. סטודנט לא יורשה להירשם לסמינריון ו/או לעבודות הגמר ללא רמת פטור באנגלית.

חזרה על קורסי חובה

סטודנט שנכשל פעמיים בקורס חובה חוגי יופסקו לימודיו בחוג.
בהתקיים נסיבות מיוחדות, וזאת על פי החלטת ראש החוג או ועדת ההוראה החוגית, יהיה התלמיד רשאי להירשם שוב לקורס האמור ולהמשיך את לימודיו בתנאים שיקבע החוג.
בחוג ללימודי מזרח אסיה לא ניתן ללמוד יותר מפעמיים את הקורסים הבאים:
סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק א+ב) מבוא לתולדות יפן המסורתית ותרבותה, מבוא לתרבות סין המודרנית, מבוא לתרבות יפן המודרנית, פיצוח הקוד.

סיום התואר

בתום לימודיהם יקבלו בוגרי ובוגרות החוג את התואר ב.א. (B.A.) בלימודי מזרח אסיה ובאחד מהחוגים הבאים: חינוך, כלכלה וניהול, פסיכולוגיה, לימודים רב-תחומיים, שירותי אנוש.
קבלת התואר מותנית בציון ממוצע של 65 לפחות. בתכניות דו חוגיות ציון הממוצע הנדרש לקבלת התואר, הינו הציון הנדרש בחוג המשלים.

תכנית הלימודים

התמחות בשפה הסינית

שם הקורס	שנה	נ"ז
מבוא לתרבות יפן המסורתית	א	4
סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק א')	א	2
סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק ב')	א	4
פיצוח הקוד: עיון במקורות המעצבים את תרבות סין	א	2
סינית למתחילים א' + ב'	א	10
סה"כ שנה א 22 נ"ז		
מבוא לתרבות יפן המודרנית	ב	4
מבוא לתולדות סין המודרנית ותרבותה	ב	4
סינית למתקדמים א' + ב'	ב	8
קורס בחירה (ראה רשימת קורסי בחירה בהמשך)	ב	2
פרוסמינר: שאלות טבע האדם בפילוסופיה הסינית בעבר ובזמננו	ב	4
סה"כ שנה ב 22 נ"ז		
סינית ג': קריאה, כתיבה, הבנת הנשמע ודיבור	ג	6
קורסי בחירה (ראה רשימת קורסי בחירה בהמשך)	ג	8
סמינר – <u>יש ללמוד אחד משני הקורסים הבאים</u>:		
הדיאלוג התרבותי בין סין והמערב	ג	6
סוגיות חברתיות ביפן במאה ה-20 וביפן בת זמננו	ג	6
סה"כ שנה ג 20 נ"ז		

התמחות בשפה היפנית

שם הקורס	שנה	נ"ז
יפנית למתחילים א' + ב'	א	10
מבוא לתרבות יפן המסורתית	א	4
סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק א')	א	2
סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק ב')	א	4
פיצוח הקוד: עיון במקורות המעצבים של תרבות סין	א	2
סה"כ שנה א 22 נ"ז		
יפנית למתקדמים א' + ב'	ב	8
מבוא לתרבות יפן המודרנית	ב	4
מבוא לתרבות סין המודרנית ותרבותה	ב	4
קורס בחירה (ראה רשימת קורסי בחירה בהמשך)	ב	2
פרוסמינר: תמורות בעולם המשפחה היפנית	ב	4
סה"כ שנה ב 22 נ"ז		
יפנית ג': קריאה, כתיבה, הקשבה ודיבור	ג	6
קורסי בחירה (ראה רשימת קורסי בחירה בהמשך)	ג	8
סמינר – יש ללמוד אחד משני הקורסים הבאים:		
הדיאלוג התרבותי בין סין והמערב	ג	6
סוגיות חברתיות ביפן במאה ה-20 וביפן בת זמננו	ג	6
סה"כ שנה ג 20 נ"ז		

קורסי בחירה:

שם הקורס	נ"ז
מבט ממצר טיוואן על הזירה המדינית באסיה	2
התמחות מעשית בקשרים עם מדינות אסיה	2
מדינה ודת בסין המודרנית	2
זן בודהיזם - מסע מהודו עד יפן	2
מבוא לבודהיזם בראי הציוויליזצי ההודית הקדומה	2
מחשבת סין המודרנית	2
פילוסופיה סינית	2
אסיה במאה ה-21: מסורת ואתגרים סביבתיים	2
המכונה והרוח: חברה וטכנולוגיה ביפן	2

דתות ותרבות בקוריאה	2
היסטוריה, פוליטיקה ותרבות במזרח אסיה בראי הקולנוע	2
זהויות אתניות, תרבותיות, לאומיות ומקומיות בסין	2
אומנויות הזן ביפן	2

- **החוג רשאי לשנות את התוכנית בכל עת, באחריות הסטודנט לעקוב אחר השינויים בשנתון.**

תקצירי הקורסים

אומנויות הזן ביפן
ד"ר רוני שריג

31, 2 שש"ס, 2 נ"ז

יעודכן בהמשך

אסיה במאה ה 21: מסורת ואתגרים סביבתיים
ד"ר דרור קוכן

6900131, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס מקוון

הערה: הקורס לא מתאים למי שלמד את הקורס פיתוח, סביבה וקיימות.

ב-40 השנה האחרונות עוברות מדינות רבות באסיה פיתוח כלכלי וחברתי חסר תקדים. יחד עם זאת, סיפורי ההצלחה של ה"ניסים האסיאתיים" מלווים בנזקים עצומים למערכות האקולוגיות באסיה (שלהם גם השפעות גלובליות), כמו גם בשינויים משמעותיים במבנים החברתיים וביכולת שלהם להתמודד עם השלכות הפיתוח. התוצאה היא שבסקר שנערך ב 2021, נמצא כי מתוך 100 הערים המתמודדות עם סיכונים סביבתיים משמעותיים בעולם, 99 נמצאות באסיה.

המודעות ההולכת וגדלה לבעיות שייצר מודל הפיתוח המהיר, שהתבסס על פיתוח תעשייתי, עיור חסר תקדים, צמיחה מהירה של מעמד בינוני וכלכלה מבוססת צריכה, מובילה לחשיבה מחודשת במדינות רבות באסיה, מתוך רצון לנסות ולהתמודד עם ההשלכות הבעייתיות של תהליכי הפיתוח ולהבניית מודל שיאפשר פיתוח בר קיימא.

הקורס יתמקד בכמה תחומים של פיתוח ובעיות סביבתיות הנגזרות מהם (כגון תיעוש ועיור – בעיות זיהום אוויר ומים, צרכנות ופסולת, משאבים ואנרגיה, חקלאות ומזון), במדינות שונות באסיה, תוך ניסיון לבחון את ההשפעות הסביבתיות והחברתיות של הבעיות, את הדומה והשונה במדיניות הממשלתית, התגובות החברתיות (מודלים של קבלה והתנגדות, שיח ציבורי ואומנות), כמו גם את הפעולות והמעורבות של ארגונים מקומיים ובינ"ל.

דתות ותרבות בקוריאה
ד"ר גיא שבבו

6900041, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קוריאה מציעה לנו קליידוסקופ מסחרר של דתות אמונות ופרקטיקות דתיות, משמאניזם אקסטטי ועד

בקורס זה נבחן את הדתות, הפילוסופיה והמחשבה הרוחנית בקוריאה, מראשית התיעוד הזמין לנו ועד ימינו, עם דגש מיוחד ליחסי הגומלין בין מסורת ומודרנה. הקורס יבחן את המתח בין התרבות הקוריאנית הייחודית לבין ערכים אוניברסליים ונשאל על תרומתם הייחודית של מסורות אילו ל"קוריאניות".

הקורס מאורגן מחמש יחידות לימוד, כאשר הפתיחה והסיכום מהווים יחידה שישית. כל יחידת לימוד משתמשת במסגרת מתודולוגית שונה כדי לבחון את המסורת המדוברת. ההקשר הרחב של קוריאה ותרבותה יאפשרו לנו להשתמש בידע תיאורטי כדי לנתח מקרים ספציפיים.

שימו לב: ייתכנו שינויים בסדר השעורים ובקריאות המוצעות. במקרה של שינוי תינתן התראה מראש.

היסטוריה, פוליטיקה ותרבות במזרח אסיה בראי הקולנוע

ד"ר דרור קוכן

6900133, 2 שש"ס, 2 נ"ז

מי מיצר את הידע שאנחנו משתמשים בו בבואנו לדבר על מזרח אסיה? עד לשנים האחרונות, ובמידה רבה גם כיום, המבט הדומיננטי על אסיה מגיע מהסתכלות שלנו על ידע/רעיונות/דימוים שמגיעים מהמערב ובחינה שלהם בהקשר האסיאתי. אך האם זו ממשיכה להיות נקודת המבט המרכזית שלנו על אסיה? האם אפשר להשתמש במסורות היסטוריות-תרבותיות, או דימויים מקומיים הצומחים באסיה בכדי לייצר תפיסות אלטרנטיביות, שנקודת הייחוס שלהם אינה מערבית אלא אסיאתית? האם יש בהכרח הבדל? האם בחינת הדימויים מאסיה יאפשרו צמיחה של דרכים שונות להתמודדות עם בעיות מקומיות וגלובליות?

הקורס יתמקד בבחינת דימוים וויזואליים של אסיה, דרך סרטי קולנוע - הן כאלה שנוצרו במערב, והן כאלו שצמחו באסיה, בכדי לבחון את התפקיד שלהם במערכת היחסים בין המערב ואסיה, הצמיחה של זהויות מקומיות בתוך תהליך של מודרניזציה וגלובליזציה, והחיפוש אחר המשמעויות של המרכיבים האוניברסליים והמקומיים המשותפים והשונים בין מדינות מזרח אסיה.

המכונה והרוח: חברה וטכנולוגיה ביפן

ד"ר הלנה גרינשפן

6900210, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק במקומה של טכנולוגיה בחברה והתרבות היפנית. נדון בתפיסות התרבותיות של הטכנולוגיה כביטוי של מודרניות וקדמה במאה ה-20. נביט בדרכי ההטמעה של טכנולוגיות חדשניות והשלכותיהן המגוונות, מהזינוק הכלכלי לשינויים במעמד האישה. נבחן את תפקידה של הטכנולוגיה בעיצוב סגנון החיים והתודעה המודרנית, על דוגמת מכשירי חשמל ביתיים ופיתוח כלי תחבורה. נביט בהתפתחות הטכנולוגית בעשורים האחרונים, בדגש תקשורת דיגיטלית, רובוטיקה ובינה מלאכותית. נבחן את השפעותיהם של הפיתוחים הללו על החברה היפנית. נתייחס להתפשטותו של העולם הוירטואלי והשפעתו על הדור הצעיר. נדון בתפקידיהם של רובוטים בחברה העכשווית ובתפיסת מקומם בחזון העתיד. נקשר את סוגיית הרובוטים למספר מגמות עכשוויות, כגון הזדקנות האוכלוסיה ומשבר המשפחה. נדגים את התפתחות היחס כלפי הטכנולוגיה בעזרת חומרים ויזואליים כגון קטעים מסרטי מדע בדיוני, קומיקסים ואנימציה.

זן בודהיזם - מסע מהודו עד יפן

ד"ר רוני שריג

6900042, 2 שש"ס, 2 נ"ז

יעודכן בהמשך

זהויות אתניות, תרבותיות, לאומיות ומקומיות בסין

ד"ר אבט עודד

6900057, 2 שש"ס, 2 נ"ז

האומה הסינית, על למעלה ממיליארד ושלוש מאות מיליון אזרחיה, משופעת בקבוצות ובתת-קבוצות הנבדלות אלה מאלה בלשונן, בתרבותן, ולפעמים גם במנהגים, באמונות, בדתות, בלבוש ובמאכלים. יחד עם זאת, בכל המקורות המתארים את סין בת-ימינו נכתב כי החברה הסינית הומוגנית מאוד מבחינת הרכבה האתני, עם רוב של כ-92% הנמנים על בני החאן (Han Chinese). שמונת האחוזים הנותרים כוללים 55 קבוצות מיעוט אתניות שהממשלה מכירה בהן רשמית. השיח הציבורי הרווח בהווה מעורר את הרושם שהקטגוריות של בני החאן ושל המיעוטים גם יחד משקפות זהויות סטאטיות ונצחיות, פרי מציאות השוררת משחר ההיסטוריה; אולם בחינה מדוקדקת של מקורות אתנוגרפיים והיסטוריים מלמדת כי תפיסות אלה הן פרי תהליכים פוליטיים וחברתיים מודרניים. בקורס זה נתוודע לראשית היווצרותה של זהות חאנית, ולתהליך שהוביל להיווצרותן של קבוצות המיעוט בסין ונבחן קטגוריות מקבילות של זהויות תרבותיות, לאומיות, משפחתיות ומקומיות על מנת להבין טוב יותר את הרבדים השונים של הזהות הסינית בת ימינו.

יפנית ג': קריאה, כתיבה, הבנת הנשמע ודיבור
גב' היסאה סטו

6900112, 6 שש"ס, 6 נ"ז

קורס זה נועד לטפח את היכולות הכוללות בשפה היפנית. לאורך הקורס ננקוט גישה מקיפה ללימוד ארבע מיומנויות שפה - קריאה, כתיבה, הבנת הנשמע ודיבור. במהלך השנה נשאף להגדיל את אוצר המילים ואת השליטה בכללי הדקדוק, לקרוא ולכתוב טקסטים מורכבים יחסית תוך כדי דיבור ביפנית על מנת להגיע לרמה המאפשרת תקשורת בפועל. תכנית הקורס נועדה להביא את הסטודנטים לרמה בה יוכלו לעבור בהצלחה את בחינת המיומנות בשפה היפנית - JLPT. המקורות בהם ניעזר כוללים את ספר הלימוד GENKI 2, חומרי אודיו, ומקורות לתרגול.

מבוא לבודהיזם בראי הציוויליזצי ההודית הקדומה

ד"ר גליה דור

6900135, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הפילוסופיה הבודהיסטית לא נולדה יש מאין; היא צמחה במאה ה 6-5- לפנה"ס בהודו על פרשת הדרכים ההיסטורית 500 לפנה"ס)—אוסף הכתבים הדתיים של ההינדואיזם הקדום שבין התקופה הברהאמינית או הוודית (-1500 ("וודע": "ידע", "חוכמה"), ובין "התקופה האופנישדית" ("אופנישד": "לשבת בסמוך") שבה התגבשו יסודותיה של הדת ההינדואיסטית. מתוך קרקע רעיונית-דתית מורכבת זו הגה הנסיך סידהארתה גאוטמה —הלא הוא הבודהא—דרך חדש ה, פנימית ואישית שטלטלה את היסודות האינטלקטואלים והדתיים של הודו והציעה תורת נפש סדורה להתמודדות עם הסבל האנושי. נקדיש את תחילת הקורס למאפייני הציוויליזציה ההודית הקדומ ה והדת ההינדואיסטית —גם דרך היצירות הספרותיות המונומנטליות של הראמאיאנה והמהאבראטה; ממצע רעיוני-דתי זה נמשיך לחקירת תורתו של הבודהא, דרך סיפורו ההגיורפי, הבנת מושג הסבל או האי-נחת ("דו קהא"), היצמדות ומשמעותו של התרגול המדיטטיבי, 'דרך האמצע', 'ארבעת האמיתות' ועוד. נתבונן בהתפצלות של הבודהיזם לזרם הצפוני (מהאיאנה) והדרומי (טראוודה), בהשפעתו העמוקה על עושרן הרעיוני, הדתי והחומרי של תרבויות מזרח ודרום מזרח אסיה ובחדירותו לעולם המערבי.

מבוא לתולדות סין המודרנית ותרבותה

ד"ר דרור קוכן

6900006 , 4 שש"ס, 4 נ"ז

קורס זה מקיף את ההיסטוריה המודרנית של סין מתחילת המאה התשע עשרה ועד זמננו, והוא נועד לספק בסיס לקורסים פרטניים העוסקים בתרבות סין המודרנית. התקופה הנלמדת – תקופת הקיסרות המאוחרת, התקופה הרפובליקנית, העידן הקומוניסטי וגלגולו העכשווי – רצופה בכישלונות רבים ובסבל טראגי הולך ומצטבר, אך יש בה גם הצלחות מרשימות. לצד האירועים הפוליטיים והחברתיים נלמד את היחסים בין הכפר והעיר, בין פשוטי העם והמשכילים ונושאים נוספים. לתוך היסטוריה זו נשלב התפתחויות מתחום התרבות: צמיחת המדיה התקשורתית, החינוך והלימוד, האומנות והספרות. תשומת לב מיוחדת תוקדש להיכרות עם דמויות מפתח שפעלו בתקופה הנדונה.

מבוא לתרבות יפן המודרנית

ד"ר רוני שריג

6900007, 4 שש"ס, 4 נ"ז

קורס מבואי זה מציע לימוד של תהליכים והתפתחויות רחבים של המדינה והחברה היפנית - החל מאמצע המאה ה-19, בה חל תהליך מודרניזציה שהפך את יפן מחברה פיאודלית מסורתית למודרנית, וכלה ביפן כיום. בקורס יילמדו התהליכים המדיניים, הכלכליים, החברתיים והתרבותיים שהפכו את יפן למדינה מיליטריסטית עד 1945, ולמדינה דמוקרטית ומעצמה כלכלית במחצית השנייה של המאה ה-20 ובתחילת המאה ה-21. הקורס יעסוק בשאלות של זהות אישית, חברתית, תרבותית ולאומית ביפן לאור השינויים הרבים שעברה החברה היפנית במשך יותר ממאה וחמישים שנה.

מבוא לתרבות יפן המסורתית

ד"ר רוני שריג

6900004, 4 שש"ס, 4 נ"ז

מהי התרבות היפנית ומה הם שורשיה? קורס מבואי זה מלמד על התרבות היפנית דרך ההיסטוריה של יפן מאז ראשיתה ועד אמצע המאה ה-19 : השבטים הילידים של יפן בתקופה הפרה-היסטורית, דת השינטו העתיקה, התהוות הקיסרות, ההשפעות הסיניות על יפן, התקופה הקלאסית בראשות הקיסרים, עלייתו של מעמד הסמוראים-הלוחמים, והתקופות הפיאודליות תחת שלטונם של שוגונים. בקורס נלמד על מאפייני התרבות והחברה דרך הכרות עם הכתב, דתות, פוליטיקה, מעמדות, אמנות ויצירה נשית, וכן דרך העקרונות והערכים שהנחו את החברה המסורתית ועיצבו את יפן גם לאחר תום העידן המסורתי.

מבט ממצר טיוואן על הזירה המדינית באסיה

ד"ר אבט עודד

6900056, 2 שש"ס, 2נ"ז

בדומה לישראל, טאיוואן, מדינת אי קטנה הנמצאת בין מעצמות כלכליות ופוליטיות גדולות, מהווה נקודת מפגש וצומת מעבר בין תרבויות, כלכלות, רעיונות ואנשים במרחב האסיאתי. כיום, טאיוואן נתפסת גם כאחת מנקודות החיכוך החשובות בעולם, כאשר לעימות סביב מעמדה של טאיוואן, כמדינה עצמאית או כחלק מסין, יש השפעה עצומה על המערכות הכלכליות הגלובליות, והוא עלול להתפתח למאבק צבאי גלובלי.

בקורס זה ננסה להבין את התהליכים ההיסטוריים, התרבותיים, הפוליטיים והכלכליים שעיצבו את טאיוואן ואת ההקשרים האזורים והגלובליים של המתרחש בטאיוואן כיום. הקורס יתחיל בסקירה של ההיסטוריה והפוליטיקה העכשווית של טאיוואן, בהמשך נעבור לדון במעמדה הבינ"ל של טאיוון וביחסיה עם סין ויפן שתי המעצמות האזוריות הגדולות, ולאחר מכן נתמקד בצמיחה הכלכלית של טאיוואן ובחשיבותה למערכת הכלכלית-יצרנית הגלובלית, ולסיום נבחן את צמיחתה של חברה אזרחית משגשגת ומערכת תרבותית מגוונת.

מדינה ודת בסין המודרנית

ד"ר אבט עודד

6900060, 2 שש"ס, 2נ"ז

קורס זה יבחן את יחסה של המדינה הסינית כלפי ארגונים וקהילות דתיות משלהי המאה ה – 19 ועד היום. מאז נפילתה של הקיסרות וכינונה של הרפובליקה הסינית ב – 1912, החוקות של ממשלות סין כללו סעיפים המחייבים חופש דת. אולם חופש זה הוגבל רק למספר דתות שהוגדרו כ"אותנטיות", המופרדות מ"אמונות טפלות" אותן הרפובליקה שאפה למגר. התהליך הוחרף לאחר המהפכה הקומוניסטית ותקופת שלטונו הסוערת של מאו דזה-דונג (1949-1976). בעשורים הראשונים לקיומו, המשטר הקומוניסטי נקט גישה עוינת כלפי הדת ועד היום מעודד באופן רשמי אתאיזם. הרפורמות שהונהגו החל מסוף שנות ה – 70 של המאה ה – 20 הביאו עימן כמה עשורים של פתיחות יחסית, אולם בעשור האחרון חל מפנה נוסף במדיניות הממשלה כלפי דת. כעת, האידיאולוגיה הקומוניסטית מפנה מקומה לרטוריקה לאומנית תקיפה המלווה באימוץ מגבלות נוקשות יותר כלפי קהילות וארגונים נוצריים, מוסלמיים ובודהיסטים טיבטים שלהם זיקה רבה לגורמים מחוץ לסין. קורס זה יבחן את המסורות הדתיות הנפוצות בסין ואת השורשים הרעיוניים וההיסטוריים של יחס השלטון כלפי דתות, מן התקופה הקיסרית המאוחרת ועד העידן הנוכחי.

מחשבת סין המודרנית

ד"ר גדי ישי

6900018, 2 שש"ס, 2 נ"ז

בשיעורים הראשונים נלמד את יסודות מחשבת סין המודרנית בנושאים של תפיסת הנפש והמציאות, ויחסי יחיד-קהילה, כפי שניתן להבין אותם מתוך המקורות של מחשבת סין הקלאסית בתקופות קדם-צ'ין (pre-Qin) וסונג (Song). לאחר מכן נתעכב על הבנת תהליך המעבר לדפוסי המודרניות בסין, על המשבר שבא בעקבות התמוטטות הסדר הישן ועל ההקצנה שנוצרה בעקבותיו. בהמשך הקורס נסקור ציוני דרך במחשבה הסינית לאורך ההיסטוריה של המאה העשרים, עד לדיוני התרבות והפילוסופיה המתנהלים מאז שנות השמונים והתשעים (The New Discourse) ומאז שנת 2000. נתייחס לתוכן הרעיונות, להקשרים ההיסטוריים ולניתוח התהליכים.

סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק א')

ד"ר דרור קוכן

6900129 , 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס מציג את התפתחותה של הציביליזציה הסינית מראשיתה, ואת השינויים החברתיים והפולטים, שהתקיימו בסין מהתגבשותה של התרבות הסינית, בתקופה הטרום-היסטורית, דרך צמיחת המערכת הקיסרית של סין, ועד לשיאה של התקופה הקיסרית המוקדמת בתקופת שושלת טאנג (618-907). השיעורים יאפשרו לסטודנטים להכיר את ההיסטוריה והגאוגרפיה של סין, את המורכבות האתנית והחברתית, מושגי יסוד בלימוד שורשי הציבליזציה הסינית, היחסים המשתנים בין המרכז והפריפריה, עליתם ונפילתם של מעמדות חברתיים, מגעים בין-תרבותיים והקשר שבין סין לעמים אחרים, כמו גם יסודות הגותיים ואתיים של הסדר החברתי והפוליטי

סין המסורתית: היסטוריה, חברה ותרבות (חלק ב')

ד"ר עודד אבט

6900118 , 4 שש"ס, 4 נ"ז

קורס זה, יחד עם חלק א' (סמסטר א') והתרגיל הנלווה מהווים אחד מקורסי היסוד של לימודי מזרח אסיה , שנה א'. בקורס נתוודע לממדים של המשכיות ושינוי בתהליכי גיבושה של האומה הסינית מן התקופה הקיסרית התיכונה (618-1368) ועד שלהי התקופה הקיסרית המאוחרת (1368-1912) וראשית העידן המודרני. לצד מושגי יסוד בלימוד שורשי הציביליזציה הסינית, מבנה המשפחה וארגון קבוצות שארות, יסודות הגותיים ואתיים של הסדר החברתי והפוליטי, דת ופולקלור, יידונו בקורס זה גם תהליכים היסטוריים שהתרחשו בסין במהלך עידן זה, ואשר השפעתם המכרעת על החברה הסינית ניכרת גם כיום: המגעים עם עמי הנוודים והקמתן של שושלות ממוצא זר בסין, התמורות במעמדה האזורי של סין, חדירת הבודהיזם והיטמעותו בתרבות המקומית, השינויים ההגותיים, החברתיים והפוליטיים של תקופת שושלת סונג (960-1279), המעבר לדרום והמהפכה הכלכלית והדמוגרפית שחלה באותה תקופה, הכיבוש המונגולי והקמת שושלת יואן (1264-1368), שושלת מינג (1368-1644) וראשית המגעים עם המערב ועלייתה של שושלת צ'ינג (1644-1912), האחרונה בשושלות הקיסרים של סין.

הקורס בנוי משיעורי הרצאות ,ומתרגילים שבהם נקרא מקורות מתורגמים מהתקופות הנדונות בשיעור.

סינית מודרנית למתחילים א': יסודות הדיבור והכתיבה

ד"ר סופיה כץ

6900029 , 4 שש"ס, 4 נ"ז

קורס זה יקנה לתלמידים ללא רקע מוקדם בשפה הסינית מיומנויות קריאה, כתיבה, הבנת הנשמע ודיבור בסינית מודרנית (ניב מנדרין) ברמה בסיסית. הקורס ישלב בין שיטת לימוד שפה מסורתית ואלמנטים משיטת "Comprehensible Input". בקורס ישמשו מגוון אמצעי עזר לימודיים כגון מצגות מולטימדיה, סרטים מצוירים והקלטות. תשומת לב רבה תוקדש לתרגול הגייה נכונה, וללימוד תבניות בסיסיות של משפט בסינית תוך התמקדות בנושאים הקשורים לחיי היומיום. השיעורים יתנהלו באווירה דינאמית שתאפשר לתלמידים לתרגל את החומר הנלמד. כל שיעור ישלב לימוד סימנים סיניים, דקדוק, אוצר מלים חדש ותרגול של דיבור.

סינית מודרנית למתחילים ב': כתיבה, קריאה, הקשבה ודיבור

ד"ר סופיה כץ

6900040 , 6 שש"ס, 6 נ"ז

קורס זה יקנה לתלמידים ללא רקע מוקדם בשפה הסינית מיומנויות קריאה, כתיבה, הבנת הנשמע ודיבור בסינית מודרנית (ניב מנדרין) ברמה בסיסית. הקורס ישלב בין שיטת לימוד שפה מסורתית ואלמנטים משיטת "Comprehensible Input". בקורס ישמשו מגוון אמצעי עזר לימודיים כגון מצגות מולטימדיה, סרטים מצוירים והקלטות. תשומת לב רבה תוקדש לתרגול הגייה נכונה, וללימוד תבניות בסיסיות של משפט בסינית תוך התמקדות בנושאים הקשורים לחיי היומיום. השיעורים יתנהלו באווירה דינאמית שתאפשר לתלמידים לתרגל את החומר הנלמד. כל שיעור ישלב לימוד סימנים סיניים, דקדוק, אוצר מלים חדש ותרגול של דיבור.

סינית ג': קריאה, כתיבה, הקשבה ודיבור חלק א

ד"ר סופיה כץ

6900211, 6 שש"ס, 6 נ"ז

זהו קורס המשך לקורס "סינית למתקדמים ב'". במהלך השיעורים נלמד, באופן הדרגתי, אוצר מילים רחב, נקרא טקסטים ברמות קושי שונות, נתרגל דיבור וכתיבה, ונקדיש תשומת לב לתרגול הבנת הנשמע. הקורס יאפשר לתלמידים להרחיב משמעותית את אוצר המילים שלהם בסינית, לשפר את יכולות הביטוי בכתב ובעל-פה, ולהתמודד עם טקסטים מורכבים. השיעורים יכינו את הסטודנטים למבחני HSK ברמות 3 ו-4.

סינית ג': קריאה, כתיבה, הקשבה ודיבור חלק ב

גב' ורה וודבוד

6900212, 6 שש"ס, 6 נ"ז

זהו קורס המשך לקורס "סינית למתקדמים ב'". במהלך השיעורים נלמד, באופן הדרגתי, אוצר מילים רחב, נקרא טקסטים ברמות קושי שונות, נתרגל דיבור וכתיבה, ונקדיש תשומת לב לתרגול הבנת הנשמע. הקורס יאפשר לתלמידים להרחיב משמעותית את אוצר המילים שלהם בסינית, לשפר את יכולות הביטוי בכתב ובעל-פה, ולהתמודד עם טקסטים מורכבים. השיעורים יכינו את הסטודנטים למבחני HSK ברמות 3 ו-4.

סמינר: בדיאלוג התרבותי בין סין והמערב

ד"ר גדי ישי

6900014, 4 שש"ס, 6 נ"ז

על מנת ללמוד את אופי התרבות הסינית אין כמו עיון ביחסי התרבות בין הסינים לבין תרבויות זרות – התרבות המערבית, במקרה של הקורס הנוכחי. בקורס זה לצד לימוד הנושאים העיוניים נרבה לעסוק בנושא הכתיבה והכנת עבודה אקדמית. מבחינת התוכן העיוני הקורס מתמקד במעבר הרעיונות מתרבויות מרוחקות לתוך עולם התרבות הסיני. הדיון יתמקד בשאלות של מאפייני תרבות סין, המפגשים התרבותיים עם האחר, ושאלות בתרגום בין-תרבותי, כמו שאלת תרגום מונח או שם האלוהות. נסקור את תולדות המפגש באופן כרונולוגי: מגעים בדרך המשי, חדירת הבודהיזם והנצרות, הנוסעים הסיניים למערב והמפגש עם המערב ה"מודרני". לצד זאת נדגיש את הדינמיקה שחוללו רעיונות זרים במחשבה הסינית בתחומי הפילוסופיה והדת ובמדע. הדיונים יתמקדו בשאלות על מאפייני תרבות סין, על המפגש עם ה"אחר" ועל בעיות בתרגום בין-תרבותי.

סמינר: סוגיות חברתיות ביפן במאה ה-20 וביפן בת זמננו

ד"ר רוני שריג

6900013, 4 שש"ס, 6 נ"ז

הקורס בוחן את החברה היפנית במאה העשרים ובמאה העשרים ואחת, את המסורות שנשמרו ביפן ואת השינויים שחלו בה. בחלקו התוכני של הקורס נעסוק בסוגיות חברתיות לפני מלחמת העולם השנייה, בזיכרון המלחמה במחצית השנייה של המאה העשרים, בשינויים החברתיים שחלו ביפן לאחר המלחמה, בתפיסות החברתיות ביפן, ונלמד על היבטים שונים של החברה היפנית כיום: מעמד הנשים, בני נוער, זקנים, קבוצות מיעוט וקבוצות שוליים, השפעות הצונאמי של 2011, והשלכות המיתון הכלכלי על החברה. חלק מנושאים אלה נכיר בהיבטים של קולנוע, ספרות ותקשורת ביפן ומחוץ לה. עיקר הקורס יוקדש לתהליך הכנת עבודות הסמינר של הסטודנטים, בליווי אישי ובשיעורים בכיתה.

פילוסופיה סינית

ד"ר גדי ישי

6900055, 2 שש"ס, 2 נ"ז

השיעור מציג את הפילוסופיה הסינית תוך התייחסות למחלוקות בנות זמננו. כנקודת מוצא נלמד את הגישה הסינית המסורתית לשאלת הבריאה. כהכנה לעיסוק בשאלות עכשוויות נציג את עיקרי הזרמים בעולם המחשבה הסיני המסורתי. בין היתר נעסוק בשאלת הנשגבות: האם הנשגב הוא מעבר לדברים או שמא הוא נוכח; שאלת האחדות מול השניות: האם במסורת הסינית ניתן לזהות אחרות, או במילים אחרות מהו טבעה של הסמכות הרוחנית; שאלת מעמדו של קונפוציוס: האם היה שמרן או חדשן, ומהם הדפוסים המאפיינים את הבנתו ביחס לחיים האנושיים; ושאלה מסכמת: כיצד ניתן להבין את הדתיות בעולם הסיני.

פיצוח הקוד: עיון במקורות המעצבים של תרבות סין

ד"ר גדי ישי

6900130, 2 שש"ס, 2 נ"ז

כיצד נתוודע לתמצית האופי התרבותי של סין קדומה? כמו בלשים ננסה להתחקות אחר המקורות אשר עיצבו את אופי התרבות הסינית. נשאל ונשיב על שאלות כגון, במה מתייחדת תפיסת האדם וערך האנושיות אשר התפתחה בסין? מה נאמר בכתבים המיוחסים לקונפוציוס? מהו מסלול הדרך (DAO) של החיים? ועוד. תכנית השיעורים מציעה קריאה מודרכת במקורות בולטים לאורך התקופה המוקדמת בה התעצבה התרבות הסינית. נתחיל במקורות ראשוניים – טקסטים הכתובים על עצמות החיזוי, כלי ברונזה, ופיסות במבוק או משי, ונמשיך בטקסטים עיקריים הן מתחומי היצירה, ההיסטוריה, והגות פילוסופית. לקראת סיום נלמד מקורות מהמאות הראשות לספירה אשר מציגים את המרכיב הסיני בהתפתחות הבודהיזם אשר הגיע מהודו.

פרוסמינר: שאלות טבע האדם בפילוסופיה הסינית בעבר ובזמננו

ד"ר גדי ישי

6900010 , 4 שש"ס, 4 נ"ז

בקורס זה לצד לימוד הנושאים העיוניים נרבה לעסוק בנושא הכתיבה והכנת עבודה אקדמית. מבחינת התוכן העיוני הקורס מתמקד בשאלות טבע האדם. טבע האדם, מולד או נרכש, טוב או רע, מקומו ביחס לנפש, תפקודו, ועוד, אלו היו שאלות מרכזיות במחשבה הסינית החל מהמאה הרביעית לפני הספירה. הקורס יציג מקורות לגישות השונות ולמחלוקות, השוואה מול מקורות מערביים, ואת ההקשר הדתי. מקום מיוחד יוקדש לדיון המודרני והעכשווי בשאלה, הן של חושבים סינים והן על ידי חוקרים מערביים של מחשבת סין.

פרוסמינר: תמורות בעולם המשפחה היפנית

ד"ר הלנה גרינשפן

6900128, 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יעסוק במשפחה ומגדר ביפן. נעקוב אחר ההתפתחות של מוסד המשפחה והאופן בו עיצב את יחסי המגדר בחברה היפנית. נעמיק בהשפעת המשפחה על תפיסות של ילדות ובגרות, מיניות וזוגיות, נשיות וגבריות. נבחן את אתגריה של המשפחה היפנית בעת המשבר בו מצויה היום, עם התפוררות התא המשפחתי ושיעורי הרווקות המזנקים. נתייחס למערך התפיסות והדימויים הקשורים במגדר, כגון דימויי גוף ואידיאלים של יופי, מודלים חדשים של נשיות וגבריות, מגדר ובינה מלאכותית, משפחתיות אלטרנטיבית והקהילה הלהט"בית. נדבר על הקשר שבין חינוך, מגדר ובריאות, תוך התייחסות לסוגיות כמו הריון ולידה, תזונה והפרעות אכילה, ספורט וחינוך גופני. הקורס יקנה מיומנויות של כתיבה אקדמית, תוך התייחסות לכל שלבי התהליך, כולל בחירת הנושא ובניית שאלת המחקר, איתור החומר הרלוונטי, ארגונו והפיכתו לעבודה כתובה. עבודת הפרו"ס תוגש באחד הנושאים בהם יעסוק הקורס, בהתאם לתחום ההתעניינות של התלמיד.ה.

שפה יפנית למתחילים א'+ב'

גב' היסאה סטו

6900028 + 6900008, 10 שש"ס 10 נ"ז

הקורס נועד לסטודנטים להם אין רקע לימודי בשפה היפנית. במהלך הקורס נלמד אוצר מילים בסיסי לשימוש בחיי היום יום. אגב לימוד השפה היפנית, ניתוודע גם לתרבות יפן ומנהגיה. נלמד את שני סוגי הכתב הפונטי הבסיסיים: הירגאנה וקטקאנה, וכן מספר סימניות קאנג'י (אותיות סיניות המשמשות בכתב היפני). תוך התייחסות לנושאים מחיי היומיום, נלמד ונתרגל את כללי הדקדוק, הכתיבה, הקריאה והשיחה (דיבור), נדגיש את ההבדלים הלשוניים השונים בשפה היפנית בהתאם למעמד הדובר ולמינו. הקורס יעניק לסטודנטים את הבסיס הנחוץ להמשך לימוד השפה היפנית בשנים מתקדמות לתואר. מקורות הלימוד בהם ניעזר הם ספר הלימוד גנקי1 (GENKI 1), חומרי אודיו, ומקורות לתרגול.

שפה יפנית למתקדמים א'+ב'

גב' היסאה סטו

6900115 + 6900036, 8 שש"ס, 8 נ"ז

הקורס מיועד לסטודנטים בעלי רקע בסיסי בשפה היפנית היודעים הטייה של שם תואר, הטיית פועל וכ 500 מילים.
בתכנית למתקדמים נעמיק את לימוד הדקדוק היפני, במטרה להגיע להבנה מעמיקה יותר של יסודות השפה היפנית. הסטודנטים יוכלו לקרוא טקסטים תוך שימוש במילון יפני. בהתייחס למטרות השונות של כל תלמיד ותלמיד, נעמיק את הבסיס הנחוץ להמשך לימוד השפה, תוך הדגשת היכולת לנהל שיחה בסיסית. תכנית המתקדמים נשענת על ספרי הלימוד גנקי1 וגנקי2 (GENKI 1 + GENKI 2), חומרי אודיו ומקורות לתרגול.

שפה סינית למתקדמים א+ב

ד"ר סופיה כץ

6900038 +6900037 , 8 שש"ס, 8 נ"ז

זהו קורס המשך לקורס "סינית למתחילים". מטרתו להקנות לתלמידים מיומנויות תקשורת בשפה הסינית ברמה טובה. בסיום הקורס יוכלו התלמידים להתבטא בחופשיות יחסית, להביע את דעותיהם לגבי סוגיות שונות ולדון בעל פה ובכתב בנושאים חברתיים ותרבותיים. השיעורים יתמקדו בלימוד מעמיק של הדקדוק הסיני, בקריאת טקסטים, בלימוד אוצר מלים רחב, ובתרגול יכולת ההבעה בעל פה. חלק מהשיעורים יוקדשו להכנת התלמידים למבחן הבינלאומי בשפה הסינית (HSK ברמות 2 ו-3).